

Sygn. akt I C 1550/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 października 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Ogińska-Łagiewka

Protokolant: Alicja Kicka

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2014 roku w Warszawie

na rozprawie sprawy

z powództwa J. G., W. A.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. w częściach równych na rzecz powodów J. G. i W. A. łączną kwotę (...),06 (trzy tysiące osiemset czternaście 6/100) złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 20 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. w częściach równych na rzecz powodów J. G. i W. A. łączną kwotę 1617,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania ;

III. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia kwotę 137,30 złotych tytułem wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 1550/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14 maja 2012 roku powodowie J. G. i W. A. wnieśli przeciwko pozwanemu (...) S.A. z siedzibą w W. o zasądzenie na rzecz każdego z powodów w równych częściach kwoty 3.814,07 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu / k. 1-4/.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództw w całości oraz zasądzenie kosztów procesu / k. 18-18v/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 18 grudnia 2010 roku na Rondzie (...) AK (...) w W. doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został pojazd m-ki F. (...) nr rej. (...), stanowiący przedmiot współwłasności J. G. i W. A.. Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A, potwierdzone polisą OC Seria 25 Nr (...). Poszkodowani zgłosili szkodę u ubezpieczyciela w dniu 22 grudnia 2010 roku / druk zgłoszenia szkody w pojeździe z ubezpieczenia OC; kserokopia dowodu rejestracyjnego, oświadczenie sprawcy dotyczące okoliczności zdarzenia drogowego – akta szkody/.

Decyzją z dnia 19 stycznia 2011 roku (...) S.A. w W. przyznało W. A. i J. G. odszkodowanie w kwotach po 1.020,96 zł. / decyzje – akta szkody/.

Według pierwotnej opinii biegłego sądowego koszt przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu sprzed szkody wynosi kwotę 4.348,37 zł. brutto, przy przyjęciu stawki 95 zł. za roboczogodzinę, zaś przy przyjęciu stawki w wysokości 120 zł. za roboczogodzinę koszt naprawy przedmiotowego samochodu wynosi kwotę 5.003,34 zł. brutto. W treści tej opinii biegły sądowy wyjaśnił, iż zakres uszkodzeń determinował uznanie przez opiniującego, że naprawa samochodu m-ki F. po szkodzie mogła i powinna być wykonana w gwarantującym dobrą jakość wykonania robót warsztacie naprawczym niekoniecznie autoryzowanym marką. Cena robót netto w takim zakładzie naprawczym kształtowała się na poziomie 95 – 110 zł./rbh. Z kolei w warsztacie autoryzowanym marką F. na terenie L. dla robocizno-monterskiej oraz lakierniczej wynosiła 120 zł./rbh, zaś w warsztatach jak wyżej na terenie W. ceny u wykonawców autoryzowanych marką F. zawierały się w granicach 130-145 zł./rbh / opinia biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej K. K. – k. 55-72/. W wyjaśnieniach ustnych do powyższej opinii złożonych na rozprawie w dniu 23 kwietnia 2014 roku biegły sądowy stwierdził, iż rozliczył szkodę w miejscu, w którym zarejestrowany był samochód. Uzupełniająco stwierdził, iż kwota wskazana w opinii pozwala naprawić samochód w autoryzowanym warsztacie w L. i nieautoryzowanym na terenie C.. Dodał, że jeżeli zachodzi potrzeba przeliczenia szkody według cen stosowanych przez autoryzowane warsztaty na terenie W. uczyni to niezwłocznie / k. 129-130/.

W konsekwencji w opinii uzupełniającej biegły sądowy K. K. ostatecznie stwierdził, iż koszt naprawy samochodu m-ki F. (...) nr rej. (...) po szkodzie z dnia 18 grudnia 2010 roku wykonywanej w firmie (...) w W. na dzień powstania szkody wynosi 6.032,85 zł. brutto. Natomiast koszt na dzień opracowania niniejszej opinii został przez opiniującego określony na kwotę brutto wynoszącą 6.356,01 zł. / k. 139-151 pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego K. K./.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach szkody oraz wskazane i wymienione w treści powyżej, które nie były kwestionowane przez żadną ze stron i co do autentyczności których Sąd nie miał żadnych wątpliwości. Nadto Sąd oparł się na ostatecznej opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej K. K., która sporządzona została w sposób rzetelny, kompetentny, dokładny i szczegółowy przez osobę uprawnioną i bezstronną.

Zebrane dowody stanowiły wystarczającą podstawę do wydania rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z treścią art. 415 kc, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Stosowanie zaś do art. 805 § 1 kc, przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z kolei w myśl art. 822 § 1 i § 4 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Wskazać przy tym należy, iż pojęcie szkody obejmuje ujemne dolegliwości powstałe w wyniku czyjegoś bezprawnego działania i przy szkodzie o charakterze materialnym dotyczy przede wszystkim uszczerbku powstałego w majątku poszkodowanego. Stosowanie do dyspozycji art. 361 kc, zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika. Przy czym, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone. Jak natomiast stanowi art. 363 § 1 kc, naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego

nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Z powyższego jednoznacznie wynika, że szkoda sprowadza się do ogółu dolegliwości powstałych w wyniku uszczerbienia majątku poszkodowanego.

W myśl § 2 cytowanego przepisu jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Kodeks cywilny wprowadza zasadę pełnego odszkodowania, przejawiająca się tym, że należne poszkodowanemu odszkodowania powinno odpowiadać wysokości doznanej przez niego szkody, rekompensować mu uszczerbek, jaki dotknął jego prawnie chronione dobra i interesy. Szkoda, w rozumieniu art. 361 k.c. może występować w dwojakiej postaci, po pierwsze może ona obejmować straty, które poszkodowany poniósł albo też utratę korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono - (*lucrum cessans*). Pod pojęciem "*damnum emergens*" przyjęto ujmować każde pogorszenie się sytuacji majątkowej poszkodowanego, wskutek zmniejszania się posiadanych aktywów lub też zwiększania jego pasywów. Zmniejszanie aktywów następuje poprzez utratę, ubytek lub zniszczenie poszczególnych elementów majątkowych, które dotąd przysługiwały poszkodowanemu, zatem omawiana postać szkody polega, na tym, że pomniejszeniu ulega strona czynna majątku. Podkreślenia wymaga, że omawiana postać szkody zawiera w sobie także zwiększenie się tych zobowiązań poszkodowanego, których powstanie lub powiększenie się ich rozmiaru stanowi skutek zdarzenia przypisanego osobie zobowiązanej do naprawienia szkody. Natomiast szkoda w postaci "*lucrum cessans*" ma charakter czysto hipotetyczny, gdyż w ramach tego pojęcia poszukujemy odpowiedzi na pytanie, jak kształtowałoby się stan praw i interesów poszkodowanego, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Nie ulega przy tym wątpliwości, iż należy tu uwzględnić tylko takie następstwa w majątku poszkodowanego, gdzie oceniając rzecz rozsądnie, według doświadczenia życiowego, w okolicznościach danej sprawy dałoby się przewidzieć, że wzbogaciłby majątek poszkodowanego /wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 września 2012 roku, sygn. Akt I Aca 449/12, opubl. Lex nr 1223455/.

W niniejszej sprawie powód dochodził zwrotu kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w zakresie, w jakim nie zostały one zwrócone przez pozwanego z OC sprawcy szkody.

W wyroku z dnia 5 listopada 1980 roku, sygn. akt III CRN 223/80, OSNC 1981/10/186, Sąd Najwyższy stwierdził, iż przywrócenie rzeczy uszkodzonej do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu jej do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody. Jeżeli do osiągnięcia tego celu konieczne jest użycie nowych elementów, to poniesione na nie wydatki wchodzi w skład kosztów naprawienia szkody przez przywrócenie rzeczy do stanu poprzedniego. W konsekwencji powyższe wydatki obciążają osobę odpowiedzialną za szkodę. Zwiększenie wartości rzeczy (samochodu) po naprawie można by uwzględnić tylko wówczas, gdyby chodziło o wykonanie napraw takich uszkodzeń, które istniały przed wypadkiem, albo ulepszeń w stosunku do stanu przed wypadkiem.

Ponadto jak wynika z wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 22 lutego 2007 roku, sygn. akt I ACa 1179/06, opubl. LEX nr 298601, szkoda, która powstaje wskutek wypadku komunikacyjnego, podlega naprawieniu według zasad określonych w art. 363 § 2 k.c. Obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawiać.

W ocenie Sądu stronie powodowej należy się łącznie kwota wskazana przez powodów 3.814,04 zł. Koszt naprawy uszkodzonego samochodu z użyciem części oryginalnych w autoryzowanym warsztacie na terenie W. wyniósł kwotę 6.356,01 zł. brutto, więc po odjęciu kwoty wypłaconego odszkodowania w łącznej wysokości 2.041,91 zł., stronie powodowej należna jest kwota dochodzona pozwem, którą Sąd zgodnie z żądaniem zasądził w częściach równych na rzecz każdego z powodów.

Dopuszczony w toku postępowania sądowego dowód z opinii biegłego sądowego w sposób jednoznaczny wykazał, iż kwota wypłaconego powodowi odszkodowania nie pokryje w całości wydatków związanych z naprawą uszkodzonego pojazdu.

Sąd orzekający miał również na względzie zapatrywanie wyrażone przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 13 czerwca 2003 roku, opubl. OSNC 2004/4/51, zgodnie z którym kosztami "ekonomicznie uzasadnionymi" są koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego warsztat naprawczy dokonujący naprawy samochodu. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla określonej kategorii usług naprawczych na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego warsztatu samochodowego mającego dokonać naprawy, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez ten warsztat naprawczy. Przyjęcie cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczania, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte w warsztacie naprawczym były wyższe od przeciętnych. Trzeba jeszcze dodać, że określanie kosztów naprawy samochodu wyłącznie przy uwzględnianiu ceny przeciętnej prowadzić mogłoby do relatywizacji w zakresie ustalenia wysokości odszkodowania należnego poszkodowanym posiadaczom pojazdów mechanicznych, gdyż różne mogą być metody obliczania cen przeciętnych w odniesieniu do poszczególnych usług naprawczych oferowanych na rynku. Otwarta pozostałaby także kwestia terytorialnego aspektu obliczania takich cen. Gdyby zastosować w tym zakresie regułę średnich cen obowiązujących na rynku krajowym, to przy zróżnicowaniach cen w poszczególnych regionach Polski, np. w związku ze wzmożonym popytem na określone usługi naprawcze w niektórych rejonach i aglomeracjach kraju, doszłoby do wypłaty poszkodowanym odszkodowań ubezpieczeniowych ewidentnie zaniżonych w stosunku do kosztów poniesionych w związku z naprawą uszkodzonego pojazdu. Terytorialny aspekt kształtowania się cen stosowanych przez zakłady naprawcze w zakresie różnych kategorii usług naprawczych należy brać pod uwagę także wówczas, gdy odrzuca się możliwość przyjmowania w zakresie ustalania wysokości odszkodowania formuły cen przeciętnych. Poszkodowany mógłby dokonać naprawy samochodu np. w miejscu zamieszkania lub w miejscu uszkodzenia samochodu. Miejsca te wyznaczają jednocześnie rynek lokalny usług naprawczych, tj. krąg podmiotów świadczących usługi naprawcze na określonym obszarze.

Z powyższego wynika, iż powodowie byli uprawnieni do wyboru zakładu naprawczego i tym samym odszkodowanie powinno obejmować ceny stosowane przez ten konkretny zakład naprawczy, niezależnie od tego, iż mogą one odbiegać od średnich cen rynkowych na lokalnym rynku.

W ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zakład ubezpieczeń udziela ochrony ubezpieczeniowej w stopniu w jakim posiadacz lub kierowca jest zobowiązany w myśl przepisów prawa cywilnego do naprawienia szkody. Z powyższego wynika jednoznacznie, iż ubezpieczyciel przyjmuje odpowiedzialność za zdarzenie w sytuacji udowodnienia, iż ubezpieczony jest zobowiązany do naprawienia szkody. Stosowanie bowiem do art. 13 ust. 1 ustawy z dnia o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152) zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie lub świadczenie z tytułu ubezpieczenia obowiązkowego na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy ubezpieczenia w wyniku ustaleń, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

Z art. 14 ust. 1 powyższej ustawy wynika, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi po jego stronie obowiązek spełnienia świadczenia w ustawowym terminie. Niemniej jednak zgodnie z przepisem art. 817 § 2 k.c. gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporną część świadczenia ubezpieczyciel powinien spełnić w terminie przewidzianym w § 1 (tj. 30 dni).

Orzeczenie o odsetkach ustawowych Sąd oparł na przepisach art. 359 k.c. w zw. z art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych przyjmując, iż należy zasądzić odsetki ustawowe – zgodnie z żądaniem pozwu – od dnia 20 stycznia 2011 roku do dnia zapłaty, mając na względzie okoliczność, iż powodowie zawiadomili ubezpieczyciela o szkodzie w dniu 20 grudnia 2010 roku.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu oparto na przepisie art. 98 kpc statuującym zasadę odpowiedzialności za wynik procesu. Powodowie obowiązani byli na podstawie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, uiszczyć opłatę stosunkową do pozwu w kwocie 191 zł. Kosztami niezbędnymi poniesionymi przez powodów w toku procesu były także koszty zastępstwa procesowego reprezentującego go pełnomocnika ustalone w oparciu o § 6 pkt. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu - w kwocie 600 zł. Ponadto na koszty procesowe składa się także opłata skarbowa od dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł., a także uiszczona zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 1.000 zł. Powodowie wygrali sprawę, a zatem Sąd powinien był zasądzić od pozwanego na rzecz powodów kwotę 1.617 zł. (w równych częściach) tytułem zwrotu kosztów procesu.

W pkt III wyroku Sąd orzekł na podstawie przepisów art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2010 r., Nr 90, poz. 594 z późn. zm.) w zw. z art. 98 kpc.

Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w sentencji.

z./ odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.